

[Svend Haugaard.]

af de andre, der er bebudet, herunder bestemmelser om bondegårdsreglen, og afgifterne til samfundet og ikke mindst det offentlige; samfundets forret til erhvervelse af jord igennem tilbudspligten, giver, så vidt jeg kan skønne, gode muligheder for, at vi kan få en hensigtsmæssig planlægning, og for at værdistigningerne falder tilbage til det samfund, der har skabt værdierne.

Den udelte byzone er utvivlsomt en stor forenkling i forhold til den hidtidige zoneinddeling med forskellige administrative bestemmelser; der har været meget kineseri i hele denne administration, og en forenkling er i allerhøjeste grad tiltrængt. Den 12 års periode, herunder også forstået tre vurderingsperioder, for sikring af anslåede jordbehov for byernes udvikling, synes jeg lyder fornuftigt, og kravet om anlæg af hovedkloakker, opsamlende veje og lignende nødvendige foranstaltninger for en videre byggemodning skulle være i stand til at sikre, at man ikke kommer langt bagefter med udbud af byggegrunde. Vi må så håbe på og virke til, at økonomien herfor kan sikres, og at der sikres rettidig projektering, så vi i praksis kan komme på højde med ønskerne. Der er utvivlsomt brug for pres på disse områder. Det er helt afgørende for at dæmpe prisudviklingen på grunde, at der til enhver tid er rigeligt udbud og ikke blot en enkelt placeringsmulighed, men mulighed for at vælge mellem flere.

For sikring af et godt fremtidigt Danmark er det nødvendigt, at byggeriet, også i de egentlige landområder, sker under ordnede forhold, og især at naturskønne områder sikres mod ødelæggelse. Vi må i de kommende år forvente et ret voldsomt sommerhusbyggeri, og det vil være ødelæggende for naturen og meget uheldigt for hygiejnen, hvis det ikke sker under en meget fast planlægning. Det kan zonenlovforslaget sikre, og samtidig giver det mulighed for at sikre, at naturområderne bevares. Det er en vigtig

dél af naturfredningsloven, der på den måde tages med.

Det er helt selvfølgelig, at det egentlige erhvervsbyggeri i forbindelse med jordbrug, skovbrug og fiskeri fritages for restriktioner; det er de pågældende erhvervs naturlige virkeområder. Men det kan nok blive svært at sætte den nøjagtige grænse; måske bliver det nødvendigt at føre en vis kontrol med, at ikke tilstedeværelsen af nogle rideheste eller et par får kan betegnes som egentligt landbrug.

Med forskellig beboelsestæthed og forskellig efterspørgsel efter landområder er der afgjort grund til, at loven administreres forskelligt: fast i nærheden af by- og naturområder og mindre fast i den øvrige del af landet. Der bør fortsat være mulighed for, at mindre virksomheder kan vokse sig store samme sted, som de er beliggende, og der bør også med amtsrådets tilladelse være mulighed for nye virksomheder. Vi skal jo ikke fornægte vores støtte til egnsudviklingen. Jeg mener i øvrigt, at det er rigtigt og godt, at det er amtsrådene, der her skal administrere. Vi bør også påpege, at der skal tages et passende hensyn til industrier som teglværker, cementfabrikker, molerværker og lignende, som er nødt til at tage deres råstof dér, hvor det findes. Jeg har noteret mig ministerens bemærkninger om muligheden for nye byområder, som også er væsentlige at få med. Endelig kan jeg sige, at der jo i lovforslaget står noget om småhuse og forskelligt andet, så det er ikke helt udelukket, at den, der søger fred og ensomhed borte fra verdens mylder og larm, i visse egne får mulighed for at finde et åndehul.

Det radikale venstre mener principielt, at der ikke skal ydes erstatning for tab af en ret, man faktisk aldrig har været i besiddelse af. Når man har købt jord med landbrugsforpligtelse, har man da i reglen købt det til landbrugsformål med en pris derefter; hvis samfundet så hæver landbrugsforpligtelsen, har samfundet skabt en værdistigning af jorden, som i princippet bør tilfalde sam-